

Qəzet
1931-ci ilin
aprelindən
çIXIR

DƏNİZ

24 iyun
2015-ci il
№ 21-22 (8979)
Qiyməti
38 qəpik

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qəzeti

25 iyun "Dənizçi günü"dür

Bizim Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin donanması Azərbaycanın çox böyük sərvətidir.

O, böyük işlər görür və gələcəkdə də görəcəkdir.

**Heydər ƏLİYEV,
Ümummilli Lider**

Gəmiçiliyin gözəl gələcəyi var. Aparılan islahatlar, struktur islahatları və Gəmiçiliyin fəaliyyəti ilə bağlı atılan addımlar gözəl nəticələr verir. Daha da böyük nəticələr olacaq... Əminəm ki, Xəzər Gəmiçiliyi dünya miqyasında çox gözəl və müasir şirkətə çevriləcəkdir.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

BAYRAMINIZ MÜBARƏK, ƏZİZ DƏNİZÇİLƏR!

Hörmətli dənizçilər!

Xalqımız çətin və şərəfli peşə sahibi, təbiət etibarlı ilə mərd və dözümlü dənizçilərə həmişə ehtiramla yanaşmış, onların fədakar əməyini yüksək qiymətləndirmişdir.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının müvafiq Sərəncamları ilə 25 iyun - "Dənizçi günü" peşə bayramının təsis edilməsi də, bir qrup dəniz nəqliyyatı işçisinin Vətənin yüksək mükafatlarına layiq görülməsi də dənizçilərin fədakar əməyinin həm də dövlət tərəfindən layiqincə qiymətləndirilməsinin bariz nümunəsidir.

Mənə elə gəlir ki, "Dənizçi günü" təkcə taleyini dəniz nəqliyyatı ilə bağlayanların - dalgalar qoynunda gecə-gündüz səfərlərə çıxanların, neft-qaz hasilatı ilə bağlı yüksək səviyyədə dəniz nəqliyyatı xidmətləri göstərənlərin, limanlarda müxtəlif yükləri sürətli üsullarla aşırıanların... deyil, bütövlükdə Xəzərin böyük məhəbbətlə öz ağuşuna aldığı Odlar yurdunun hər bir sakininin, hər bir Azərbaycan vətəndaşının bayramıdır və belə demək mümkünsə, bayram sevincimizdən hamıya pay düşür.

Bayramdan ötən bir il "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti üçün uğurlu

oldu. Donanmamızın Xəzərdə analoqu olmayan yeni gəmilərlə zəngilləşdirilməsi, bu gün də doğma sularımızdan uzaqlarda üzən "Üzeyir Hacıbəyli" və "Natəvan" teploxodlarının ilk səfərləri ilə uzun fasilədən sonra dənizçilərimizin dünya sularına qayıdışı, Xəzərdə analoqu olmayan yeni Üzən tərsanənin istismara verilməsi kimi çox mühüm və xoş hadisələrin sevincini sizinlə birgə yaşadım.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin keçən il dekabrın 18-də "Müslüm Maqomayev", "Lənkəran" gəmilərinin istismara verilməsi mərasimində iştirakı və Gəmiçilik haqqında dediyi xoş sözlər, verdiyi dəyərli tapşırıq və tövsiyələr isə kollektivimizdə böyük ruh yüksəkliyi yaratmaqla yanaşı, həm də hər birimiz üçün fəaliyyət proqramına çevrildi.

Əminəm ki, kollektivimiz Azərbaycanı qətiyyətlə daha xoşbəxt gələcəyə aparacaq dövlət başçımızın hər sahədə mütərəqqi siyasətini dəstəklədiyini bundan sonra da əməli işi ilə sübut edəcək, müqəddəs üçrəngli bayrağımızı yaxın-uzaq səfərlərdə böyük iftixarla dalğalandıracaq, yük daşınmasında, Xəzərdə neft və qaz istehsalında yüksək dəniz nəqliyyatı xidmətləri göstərilməsində çiyinlərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirəcək.

Əziz dostlar!

Peşə bayramı ilə yanaşı, hazırda həm də "Bakı-2015" ilk Olimpiya Oyunlarının sevincini yaşayırıq. Qitənin bu möhtəşəm tədbirinin məhz Azərbaycana həvalə edilməsi qəlbimizi iftixar hissi ilə doldurur.

I Avropa Oyunlarının ölkəmizdə keçirilməsi ən əvvəl Azərbaycan xalqına, Azərbaycan dövlətinə, onun müdrik başçısına cənab İlham Əliyevə böyük inamın, yüksək etimadın göstəricisidir və fəxr edirik ki, artıq Azərbaycan əbədi olaraq ilk Avropa Oyunlarının Vətəninə çevrilir.

Sizi "Dənizçi günü" peşə bayramı münasibətilə səmimi-qəlbən təbrik edir, sizə uzun ömür, möhkəm cansağlığı, aydın səma altında uğurlu səfərlər və müstəqil Azərbaycanımızın tərəqqisi naminə çətin və şərəfli fəaliyyətinizdə yeni-yeni nailiyyətlər arzulayıram.

Hörmətlə,

**Rauf VƏLİYEV,
"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri**

SEVİNCİNİZ HƏMİŞƏ AŞIB-DAŞSIN

Bütün həmkarlarım kimi, mən də daha çox fədakarlıq tələb edən bir peşənin sahibi olmağımla qürur duyuram. Həyatda mənə ən çox qol-qanad verən də elə peşəmdir.

Fırtınalar qoynunda hər səfərin bir sınaq, bir imtahan olduğunu kim bilmir?! Maraqlısı budur ki, bu sınaqlardan uğurla çıxdıqca, peşənə, mavi sulara daha çox bağlanırsan. Sahilə düşən günün səhəri artıq dəniz üçün darıxırsan.

Etiraf edirəm ki, bu il peşə bayramını həmişəkindən daha böyük intizarla gözləyirdik. Təkcə gözləyirdik, pişvazına sanballı nəticələrlə çıxmaq istəyirdik. Bu da təsadüfi deyil. Bu peşəyə görə daha çox diqqət və qayğı görür, bu peşə ilə qazandığımız halal çörəyi yeyir, bu pe-

şə ilə ölkənin iqtisadi qüdrətinə layiqli töhfələr veririk. İndi özünüz deyən, belə bir bayramın gəlişinə necə sevinməyəsən?

Artıq bayramın gəlişini təbəssümü-müzdən, üz-gözümüzdən yağın sevincdən də hiss etmək çətin deyil. "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti yaranandan sonra daha böyük bir kollektivlə qeyd etdiyimiz "Dənizçi günü"nü əliboş qarşılamırıq. Uğurlu səfərlərimizin bəhrəsi kimi ortaya qoymağa layiqli əmək töhfəmiz var.

Sevinciniz həmişə aşib-daşsın, uğur daim yol yoldaşınız olsun, əziz dostlar!

Elmar SƏLİMOV,

"Şahdağ" gəmi-bərəsinin kapitanı

QAYĞI BİZİ DAHA YAXŞI İŞLƏMƏYƏ RUHLANDIRIR

Xəzəri gəmilərsiz təsəvvür edə bilərsiniz? Mənə elə gəlir ki, Xəzərə gözəllik verən elə bizim gəmilərimizdir. Və müxtəlif təyinatlı bu gəmilərsiz Xəzər çox cansız görünərdi...

Fərəhli haldır ki, donanmalarımız ötən bir ildə daha müasir gəmilərlə zənginləşdi. "Lənkəran", "Sumqayıt", "Müslüm Maqomayev" ...Xəzərdə üzən gəmilərimizin sıralarına qoşuldu. "Üzeyir Hacıbəyli", "Natəvan" teploxodlarının sorağı isə uzaq sahillərdən gəlir. Yeni alınan məhz bu gəmilərimizlə donanmamızın xarici sulara qayıdışı təmin olundu. Bu gün də hər iki teploxod Xəzərdən uzaqlarda müstəqil Azərbaycanımızın üçrəngli bayrağı altında quru yüklər daşıyır...

Peşə bayramını almaqıq, üzüağ qarşılayırıq. Etiraf edirəm ki, donanmanın yeniləşdirilməsi istiqamətində atılan addımlar, dənizçilərin güzəranının, rifahının, sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün görülən işlər bizə qol-qanad verir, daha yaxşı işləməyə ruhlandırır. Bundan sonra da qayğıya, diqqətə əməli işlə cavab verməyə çalışacağıq.

Bir də, Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin ölkənin iqtisadiyyatında mühüm rolunu dərk edən dənizçilərin pis işləməyə mənəvi haqqı yoxdur. Həm də ona görə ki, işləməyi həmişə bacarıblar.

Sizə səmt küləyi arzulayıram, əziz dənizçilər!

Seymur BAYRAMOV,
"Şuşa" tankerinin kapitanı

GƏL, ƏZİZ BAYRAMIM...

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin çoxminli kollektivi bayram ovqatı yaşayır. 25 iyun sular səltənətini özünə iş yeri seçən, mavi dənizlərin daimi müsafirləri olanların peşə bayramı günüdür. Dəniz nəqliyyatı işçiləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 19 iyun 2014-cü il tarixli Sərəncamı ilə təsis edilən "Dənizçi günü"nü ikinci dəfə qeyd edir və onlara qol-qanad verən bu Sərəncamı dövlətin diqqət və qayğısının təzahürü kimi qiymətləndirirlər.

lərimiz yaxşı işləmək ənənəsinə sadıq qalaraq, peşə bayramlarını da yüksək göstəricilərlə qarşıyırlar.

Ötən müddətdə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində üz ağardan, iftixarı sinə qabardan, həcminə görə bir ilə sığmayan o qədər yaxşı işlər görüldü ki...

Həmişə yüksək peşə mədəniyyəti ilə seçilən dənizçilərimiz günəşin göyden od ələdiyi aylarda da, soyuğun, şaxtanın iliyə işlədiyi vaxtlarda da əsl fədakarlıq nümayiş etdirdilər. Yüklər limanlara vaxtında və itkisiz çatdırıldı, Xəzərdə neft-

Peşə bayramı sevinc, fərəh, gözəl duyğular, səmimi təbriklər, ürəyə işıq saçan xoş sözlərlə yanaşı, həm də kollektivin özünün-özünə hesabı deməkdir.

Məramı aydın səma altında dinc yüklər daşımaq, dəniz nəqliyyatı xidmətləri göstərmək olan, bu yolla gənc, müstəqil Azərbaycanımızın iqtisadi qüdrətinin artırılmasına sanballı töhfə verən dənizçi-

qaz istehsalı proseslərində zəruri dəniz nəqliyyatı xidmətlərini yüksək keyfiyyətlə təmin etdilər. Bunlar hələ hamısı deyil. Necə deyərlər, bayram tribunasının dan səslənməyə layiq faktlar kifayət qədərdir.

Hər iki donanmamız daha müasir gəmilərlə zənginləşdirildi. Dənizçilərimiz Xəzərdə analoqu olmayan yeni gəmilə-

Nə vaxt yatağına sığıb ki, Xəzər?

("Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin dənizçilərinə)

**Hardan qaynaqlanır görən bu sevgi?
Hardandır dənizə belə məhəbbət?
İnsanın dənizə sədaqətinə,
Eyləyir dənizin özü də heyrət!**

**Nə vaxt yatağına sığıb ki, Xəzər?
Boyu göyə çatan dalğası azdı?
Gündə min sınaqdan keçir dənizçi,
Yenə də dənizlə arası sazdı.**

**Uşaqlar top ilə oynayan kimi,
Dalğalar gəmini atıb-tutur hey.
Görüb dənizçinin ərənliyini,
Yəqin, Allah ona kömək edir e...**

**Baş açmır özündən Xəzər özü də,
Dənizçi işində, heç vaxt öyünmür.
Xəzər cin atına minəndə belə,
Əsil dənizçilər heç vaxt deyilmir.**

rin göyertəsinə böyük həvəslə qədəm basırlar. Gəmiqayırmannın son nailiyyətləri əsasında inşa edilən, Xəzərin yaraşığına çevrilən "Müslüm Maqomayev" sərnişin, "Lənkəran", "Sumqayıt" yedək-təchizat ... gəmilərində işləmək şübhəsiz ki, hər bir dənizçinin arzusudur.

Donanmamızın ən müasir gəmilərlə zənginləşməsi nə qədər fərəhlidirsə, dor

ağacında müstəqil Azərbaycanın üçrəngli bayrağı dalğalanan gəmilərimizin xoş sorağını uzaq sahillərdən almaq ikiqat fərəhlidir. "Üzeyir Hacıbəyli", "Natəvan" quru yük gəmilərimizin heyətləri keçən ildən limanlarına yan aldıkları xarici ölkələrə həm də müstəqil Azərbaycanımız haqqında əsl həqiqətləri çatdırırlar.

Hər yeni gəmi təkcə Gəmiçiliyin deyil, ölkənin iqtisadi həyatında mühüm hadisədir. Hər yeni gəmi təzə iş yeri deməkdir, Gəmiçiliyin, ölkəmizin bütöcsünə əlavə gəlir gətirəcək mənbədir. Aydın məsələdir ki, donanmalarımızın təzələnməsi Gəmiçiliyin mənafehinə düşünən hər kəsin ülvi istəyidir. Arzu edirəm ki, donanmalarımızın sıraları ildən-ildə yeni-yeni gəmilər hesabına genişlənsin.

Qədim Roma filosofu Senekanın gözəl bir kəlamı var: "Əgər hansı limana üzməyini bilmirsənsə, əsən küləklərin heç biri sənə üçün səmt küləyi olmayacaq."

Doğrudan da belədir və bizi ən çox sevindirən fakt ondan ibarətdir ki, bu gün Gəmiçiliyin sükamı etibarlı əllərdədir və hara kurs götürdüyünü çox gözəl bilir. Möhtərəm Prezidentimizin sözləri ilə ifadə etsək: "Əminəm ki, Xəzər Gəmiçiliyi dünya miqyasında çox gözəl və müasir şirkətə çevriləcəkdir."

Təbii ki, bütün bunlar sevincimizə sevinc qatır, bayram ovqatımızı xeyli yaxşılaşdırır. Arzu edirəm ki, Gəmiçiliyin yük daşınması, dəniz nəqliyyatı xidmətlərini əks etdirən göstəriciləri də həmişə yüksələn xətt üzrə getsin.

Peşə bayramı həm də yeni arzular, yeni diləklər, yeni ümidlər deməkdir. Daha böyük inamla çin edəcəyiniz arzulara doğru, əziz dənizçilər! Bayramınız mübarək!

Rasif TAHIROV

"Bakı-2015": Avropanın idman tarixinə möhtəşəm töhfə!

Zəfər lövhəsinə imzasını atan idmançılarımızın sayı hər gün artır

Odlar yurdu Azərbaycanın paytaxtı Bakıda möhtəşəm idman bayramı yaşanır. Ölkəmizdə böyükdən-kiçiyə hər kəsin üzü gülür. İyunun 12-dən start götürən "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunları bütün dünyanın diqqətini Şərqlə Qərb arasında körpü olan müstəqil Azərbaycana yönəldib. Hər keçən gün qitənin, ölkəmizin idman tarixinə qızıl hərflərlə yazılır.

İdmançılarımızın bir-birinin ardınca qazandıqları parlaq qələbələr bizə hədsiz sevinc bəxş edir. Hər gün idman arenalarında Dövlət himnimiz səslənir, bayrağımız yüksəklərdə dalğalanır. Bəslənən etimadı doğrultduqları üçün gözləri yaşaran idmançılarımızın keçirdikləri hissləri duymaq nə qədər xoşdursa, qaliblərimizin şərəfinə Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirildiyini, bayrağımızın ucaldıldığını görmək bizə birə-min xoşdur. Həmin anlarda bütün xalqımız sözlə ifadə ediləsi mümkün olmayan hisslər yaşayır... Azərbaycanlı, Azərbaycan vətəndaşı olduğumuz üçün hamımız qanuni iftixar hissi keçiririk. Əksər hallarda dövlət başçımız cənab İlham Əliyevin qaliblərə medalları şəxsən təqdim etməsi bu qürur doğuran səhnənin təsir gücünü daha da artırır. Prezidentimizin ailə üzvləri ilə yarışları izləməsi isə idmançılarımıza əlavə stimül verməklə onların gücünə güc, qüvvələrinə qüvvə qatmaqla yanaşı, bəlli həqiqəti də bir daha təsdiq edir. Dövlətimizin başçısı ilə xalq həmişə olduğu kimi, yenə birlikdədir və onların sevinci də birdir, ağrı-acıları da.

Qazanılan medalların heç biri təsadüfün nəticəsi deyil. İlk Avropa Oyunlarında əldə etdiyimiz bütün nailiyyətlər ən əvvəl, respublikamızda idmanın inkişafı üçün görülən nəhəng işlərdən, Milli Olimpiya Komitəsinin həyata keçirdiyi ardıcıl tədbirlərdən, hərtərəfli diqqət və qayğı görün və bunu qiymətləndirən idmançılarımızın Prezidentimizin etimadını layiqincə doğrultmaq istəyindən qaynaqlanır. İndi hətta təcrübəli idman mütəxəssisləri də etiraf edirlər ki, bu boyda Zəfər, bu boyda Qələbə, bu qədər medal gözləməyirdilər. Niyə gözləməyirdilər ki? Mən əminəm ki, bu dəfə xırda təsadüflərdən yarış meydanında bəxti gətirməyən, qızıl, gümüş və ya bürüncə əli çatmayan neçə-neçə atletimiz də yaxın gələcəkdə keçiriləcək digər mötəbər idman tədbirlərində bayrağımızı göylərdə dalğalandıracaqlar. 2016-cı ildə Rio-de-Janeyroda Yay Olimpiya Oyunlarında da, 2017-ci ildə Azərbaycanda İslam Həmrəyliyi Oyunlarında da, qitə və dünya çempionatlarında da "qara qızıl" diyarı Azərbaycanın həm də özü boyda idman ölkəsi olduğunu təkrar-təkrar nümayiş etdirəcəklər.

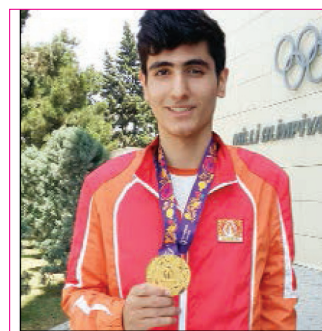
İdman təkcə sağlamlıq deyil. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin sözləri ilə desək: "İdman elə bir sahədir ki, idmançılarımız müxtəlif ölkələrdə yarışlarda iştirak edir, qələbələr qazanırlar və hər dəfə müstəqil Azərbaycanın adını ucaldırlar. Müstəqil Azərbaycanın himni çalınır, müstəqil Azərbaycanın bayrağı qaldırılır və müstəqil Azərbaycan dünyanın müxtəlif ölkələrində tanınır. Demək olar ki, idman kimi Azərbaycanın

müstəqilliyinin rəmzlərini nümayiş etdirən ikinci bir vasitə yoxdur."

Olimpiya oyunları Avropa qitəsində yarılsa da, ilk Avropa Oyunlarının Bakıda keçirilməsi dinamik inkişaf edən, müasir, güclü, etibarlı dövlət kimi tanınan Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun təsdiqidir. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti Tomas Baxın "Sizin gördüyünüz işlər, töhfələriniz bütünlüklə, cəmiyyətin inkişafına, təhsil sisteminin daha da təkmilləşməsinə, daha səmərəli olmasına müsbət təsir göstərməklə yanaşı, idmançıların beynəlxalq yarışlarda uğur qazanmalarına və dünya səviyyəsində Azərbaycanın imicinin möhkəmlənməsinə səbəb olur. Bütün bunların nəticəsidir ki, Azərbaycan idmançıları beynəlxalq yarışlarda çoxlu sayda medallar qazanırlar" sözləri də ölkəmizə verilən dəyər bariz nümunəsidir.

Bakıda ilk Avropa Oyunları davam edir. İdmançılarımızla fəxr edir və onlardan yeni-yeni nailiyyətlər gözləyirik. Bir neçə gündən sonra isə belə gözəl, möhtəşəm idman tədbirinin başa çatdığına təəssüflənəcəyik. Amma təəssüflənməyə dəyməz. Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, birinci Avropa Oyunları Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban xanım Əliyevanın sözləri ilə desək: "...Gələnlərdə Avropa Oyunlarının məşəli nə qədər uzaqlarda alovlanırsa da, Azərbaycanın və "Bakı-2015"-in parlaq ruhunun atəşi orda olacaqdır".

Rasif TAHIROV

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 212

QƏRAR

Bakı şəhəri, 4 iyun 2015-ci il

"Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişikliklər edilməsi haqqında

"Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 18 mart tarixli 1121 nömrəli Sərəncamının 4.6-cı bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyinin kollegiyasının tərkibi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 6 yanvar tarixli 2 nömrəli qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 1, maddə 47; 2007, № 4, maddə 391; 2008, № 5, maddə 447; 2014, № 1, maddə 57) 1-ci hissəsində "Mirzəyev Elçin İsmayıl oğlu - Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının rəisi" sözləri "Ziyadov Taleh Məhəmməd oğlu - "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Baş direktoru" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dəniz Administrasiyasının kollegiyasının tərkibi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 30 iyun tarixli 161 nömrəli qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 6, maddə 585; 2007, № 10, maddə 1021) 1-ci hissəsindən "Həsənov Şəmistan Hüseyn oğlu - Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının kapitanı" sözləri çıxarılsın.

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 6 noyabr tarixli 173 nömrəli qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 11, maddə 934; 2010, № 3, maddə 264; 2011, № 8, maddə 786; 2012, № 10, maddə 1023; 2014, № 1, maddə 60, № 10, maddə 1318) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Dəniz Administrasiyasının, dənizçilik təhsil müəssisələrinin, gəmiçilik sahəsində fəaliyyət göstərən və donanmaya malik olan müəssisə, təşkilat və şirkətlərin işçilərinin və Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağı altında üzən mülki gəmilərin heyət üzvlərinin xidməti geyim formalarının və fərqlənmə nişanlarının təsviri və onların təchizatına dair Qaydalar"a 2 nömrəli əlavə - "Azərbaycan Respublikasının gəmiçilik sahəsində fəaliyyət göstərən və donanmaya malik olan müəssisə, təşkilat və şirkətlərin işçilərinin, dənizçilik təhsil müəssisələrinin, Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağı altında üzən mülki gəmilərin heyət üzvlərinin xidməti geyim formalarının üzərində olan fərqlənmə nişanlarının təsviri"ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1.13-cü kateqoriyanın "Vəzifə" sütununda "Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının rəisi" sözləri "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Baş direktoru" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. 12-ci, 11-ci, 8-ci və 7-ci kateqoriyaların "Vəzifə" sütununda ismin müva-

fiq hallarında "Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 12 yanvar tarixli 4 nömrəli qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, №1, maddə 28) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların Siyahısı"nın 4-cü hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"4. "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti."

5. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 19 iyul tarixli 189 nömrəli qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 7, maddə 884; 2014, № 6, maddə 745; 2015, № 3, maddə 331) ilə təsdiq edilmiş "Təbii inhisar subyektlərinin Siyahısı"nın 26-cı

hissəsinin "Müəssisənin (təşkilatın) adı" sütununda "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" sözləri "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti" sözləri ilə əvəz edilsin.

6. "Azərbaycan Respublikası Dövlət Dəniz Administrasiyasının tabeliyində Dəniz Uzgüçülüyünün Təhlükəsizliyi Mərkəzinin bəzi məsələləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 23 may tarixli 164 nömrəli qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, №5, maddə 588) 5-ci hissəsində "Azərbaycan Respublikasının Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanına" sözləri "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə" sözləri ilə əvəz edilsin.

Artur RASİ-ZADƏ,
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Xalqımız həmişə, hər zaman sülhsevər olub, tarix boyu dinc, əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq istəyib. Döyüşkən olsa da, dinindən, dilindən, irqindən asılı olmayaraq bütün xalqlarla, xüsusilə qonşuları ilə dost, mehriban münasibətlərə üstünlük verib.

Amma əlverişli coğrafi mövqeyimiz, yeraltı, yerüstü sərvətlərimiz təəssüf ki, vaxtaşırı xainlərin yuxusuna haram qatıb, torpaqlarımıza, zəngin sərvətlərimizə yiyə durmaq üçün tez-tez üstümüzə yeriyiblər, ölkəmizə qarşı işğalçılıq müharibəsi aparıblar. Bir sözlə, bir əlimizdə duz-çörək olubsa, digər əlimizlə sivri qılıncın qəbzəsindən möhkəm yapışmağa məcbur olmuşuq. Dünyə də belə idi, bu gün də belədir.

Sırr deyil ki, qüdrətli ordu hər bir dövlətin mövcudluğunun qaranlıq olmaqla yanaşı, həm də ona dünya miqyasında maraqlı və mənafeğini lazımi səviyyədə qorumaq imkanı verir. Milli təh-

lükəsizliyini etibarlı təmin etməyən dövlət müstəqil siyasət yürütmək iqtidarında olmur. Əbəs yerə deməyiblər ki, qüdrətli ordu qüdrətli dövlət deməkdir.

Xain qonşumuzun - Ermənistanın keçən əsrin doqsanıncı illərində bizə qarşı apardığı şərfətsiz

CƏNUBİ QAFQAZIN ƏN QÜDRƏTLİ ORDUSU

müharibə nəticəsində respublikamızın 20 faizdən çox ərazisi hələ də yağı tapdağı altındadır. Bu fakt isə ordumuza daha çox diqqət göstərilməsini zəruri tələb kimi önə çıxarır.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin təbirincə desək, milli ordumuzun

sək səviyyədə olmalıdır. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı kimi mən bu məsələlərlə məşğulam".

Bu sözlər də möhtərəm Prezidentimizin dilində səslənib: "Bizim ərazi bütövlüyümüz pozulubdur. Uzun illərdir ki, torpaqlarımız işğal altındadır. Biz çalışırıq və çalışacağıq ki, məsələni danışıqlar yolu ilə həll edək. Ancaq ... atəşkəs rejimi bağlandıqdan sonra aparılan danışıqlar heç bir nəticə vermir. Belə olan halda təbii ki, biz ordumuzun gücünə güvənməliyik. Məhz bu

məqsədlə son illər ərzində mütəmadi qaydada ordu potensialının gücləndirilməsi üçün praktiki tədbirlər görüldü. Bu gün bizim ordumuz bölgədə ən qüdrətli ordudur. Azərbaycanda istənilən vəzifəni icra etməyə qadir olan

silahlı birləşmələr fəaliyyət göstərər və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası üçün biz lazım olan halda hərbi gücdən də istifadə edə bilirik. Bu, bizim suveren hüququmuzdur. Beynəlxalq hüquq normaları da bizə bu imkanı verir".

dövlətlərin təcrübəsinə istinad olunması kimi mühüm məsələləri daim diqqət mərkəzində saxlayır.

Ordumuzun yüksək hərbi və maddi-texniki təchizatı, ən müasir texnika ilə təmin edilməsi, əsgərlərimizin döyüş ruhu, mənəvi hazırlığı, zəbt edilmiş torpaqlarımızdan düşməni hər an geriyyə atmağa hazır olması Silahlı Qüvvələrimizin qarşısında duran tələpdir. Vəzifənin öhdəsindən uğurla gələcəyinə, respublikamızın ərazi bütövlüyünün təmin ediləcəyinə heç bir şübhə yeri qoymur. Bunu artıq ermənilər də, onların havadarları da yaxşı dərk edirlər. Deməli, Qələbəmiz də çox uzaqda deyil.

Rasif TAHIROV

Azərbaycan nümayəndə heyəti Dəniz Təhlükəsizliyi Komitəsinin 95-ci sessiyasında iştirak etmişdir

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dəniz Administrasiyasının rəisi Qüdrət Qurbanovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ixtisaslaşmış təşkilatı olan, Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ildən üzvü olduğu Beynəlxalq Dəniz Təşkilatının (İMO) 3-11 iyun 2015-ci il tarixlərində London şəhərində keçirilmiş Dəniz Təhlükəsizliyi Komitəsinin 95-ci sessiyasında iştirak etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dəniz Administrasiyasının mətbuat xidmətinin məlumatında bildirilir ki, Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı tərəfindən qəbul edilmiş Konvensiya və Protokollara təklif edilən dəyişikliklərin nəzərdən keçirilməsi və qeyd olunan təkliflərlə bağlı müzakirələrin aparılması sessiyanın

gündəmində duran əsas məsələlər olmuşdur.

Çinin Hubey əyalətində, Yantszi çayında "Şərq ulduzu" sərnişin gəmisinin batması nə-

ticəsində 400 nəfərdən yuxarı insanın həyatını itirməsi sərnişin gəmilərində təhlükəsizlik tədbirlərinin ən yüksək səviyyədə təmin edilməsi məsələsi-

ni yenidən gündəmə gətirmiş və sərnişin gəmilərinə olan tələblərin daha da sərtləşdirilməsi istiqamətində beynəlxalq səviyyədə tədbirlərin həyata

keçirilməsi üzrə müzakirələr aparılmışdır.

Komitənin iclasında beynəlxalq ictimaiyyəti dərinəndən narahat edən dəniz nəqliyyatı vasitəsilə həyata keçirilən qanunsuz miqrasiya hallarının qarşısının alınması ilə bağlı nəzərdə tutulan tədbirlər, dəniz mühitinin mühafizəsinin və dənizdə təhlükəsizliyin ən yüksək səviyyədə təmin edilməsi məsələləri də müzakirə olunmuşdur.

Sessiya müddətində Azərbaycan Respublikasının nümayəndə heyəti Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı rəsmiləri və sessiyada iştirak edən üzv dövlətlərin nümayəndələri ilə ikitərəfli görüşlər keçirmişdir.

Dəniz Təhlükəsizliyi Komitəsinin 95-ci sessiyası bir sıra beynəlxalq konvensiyalara dəyişikliklər edilməsi barədə qərar qəbul etmişdir.

Azərbaycanın su ehtiyatları: mövcud vəziyyət və problemlər

Qədim yunan natur fəlsəfəsinin və gözəlləşmək məktəbinin banisi, filosof-materialist Fales (b.e.ə. 624-547) ilk materiyanın başlanğıcının su olduğunu hesab edərək təbiət hadisələrinin izahını vermişdir. Fales göstərirdi ki, materiya, ümumilikdə həyat sudan ibarətdir və təbiətdə baş verən təzahürlər su ilə bağlıdır.

Su kompleks məqsədlər, o cümlədən su təchizatı (kommunal təsərrüfat), su təminatı (kənd təsərrüfatı), energetika, sənaye, balıqçılıq, nəqliyyat, su idmanı, turizm, sağlamlıq, kurort və istirahət, ovculuq, meşə təsərrüfatı, hərbi və digər strateji məqsədlər üçün istifadə olunur.

Azərbaycanda su ehtiyatları müxtəlif mənbələrdə - çay, göl, dəniz, yeraltı su hövzələrində və süni axarlarda cəmlənmiş, atmosfer çöküntüləri və kənar axınlar hesabına formalaşır. Hidroloji məlumatlar əsasında aparılmış hesablamalara görə, ölkədə çay sularının ehtiyatı ən sulu ildə 40,9, ifrat quraqlıqlı ildə isə 5,68 milyard kubmetr təşkil edir. Orta sulu illərdə çay sularının ehtiyatı (çayların axınının illik ümumi həcmi) 32,3 milyard kubmetrə çatır və onun 22 milyard kubmetri və ya 68 faizi qonşu ölkələrin ərazisindən daxil olur.

Göl sularının ümumi ehtiyatı 0,314, dəniz suyunun illik dinamik ehtiyatı 355,5, Xəzər dənizinin Azərbaycana aid olan hissəsinin dinamik ehtiyatı 71,1 milyard kubmetr, yeraltı suların proqnoz istismar ehtiyatları 59,3, təsdiq edilmiş istismar ehtiyatı 43,8 milyard kubmetr təşkil edir. Birbaşa Xəzər dənizinə axıdılan kollektor-drenaj sularının ümumi ehtiyatı (illik həcmi) 2-5 milyard kubmetr həddində dəyişir. Şəhər və şəhər tipli qəsəbələrdən ildə 1,5 milyard kubmetr çirkab (məişətdə işlədilmiş) suları müxtəlif mənbələrə axıdılır. Çirkab suların

böyük bir qismi aerasiya qurğularında buraxıla bilən həddə qədər təmizlənir.

Bütün su mənbələrində formalaşan su ehtiyatlarının ümumi miqdarı 168,21 milyard kubmetrə bərabərdir.

İlk baxışdan elə təsəvvür yaranır ki, ölkəmiz su ehtiyatlarına görə zəngin, resursları isə tükənməzdir. Lakin elmi araşdırmalar və aparılmış tədqiqatlar bu fikrin əksini göstərir.

Su hövzələrinin və obyektlərinin mühafizəsi, ekoloji tarazlığın, biomüxtəlifliyinin qorunması və qəbul edilmiş beynəlxalq normalarına görə su ehtiyatlarının müəyyən hissəsi, məsələn çay, su ehtiyatlarının təqribən 30 faizi geri qaytarılmadan istifadə edilə bilər. Hətta şiddətli quraqlıq illərində belə suyun buraxıla bilən həddən (bu hədd Kür çayı üçün təqribən 7 milyard kubmetrdir) az olduğu halda, çaylardan ümumən su götürməyə icazə verilmir. Azərbaycan çaylarının su ehtiyatları quraqlıq illərində məcburi axın həcmindən az olur. Orta sulu illərdə ölkəmizdə axan çayların geri qaytarmadan istifadə edilməsinə icazə verilən ümumi ehtiyat 10,3 milyard kubmetrdən artıq olmur.

Dəniz suyunun ehtiyatı kifayət qədər olsa da, yüksək minerallaşma dərəcəsinə malikdir (bir litr suda 12-13 qram duz var). Suvarılan və meliorasiya edilən ərazilərin mənbədən uzaqda yerləşməsi, suyun nəqli zamanı korroziyaya davamlı texniki qurğuların, vasitələrin və külli miqdarda vəsaitin tələb edilməsi dəniz suyundan geniş istifadə məsələsini çətinləşdirir.

Kollektor-drenaj sularının minerallaşma dərəcəsi bir litrdə 0,5 qramdan 100 qrama kimi dəyişir. Minerallaşma dərəcəsi bir litrdə 5 qrama qədər olan kollektor-drenaj sularının ehtiyatı sabit olmayıb 0,6-2,0 milyard kubmetr həddində dəyişir və bu suların suvarmada və şorlaşmış torpaqların yuyulmasında istifadə etmək olar və bunun üçün müvafiq texnologiyalar hazırlanmışdır. Lakin kiçik təsərrüfatların olması (payçılar) bu məsələnin həllinə mane olan amillərdən biridir.

Çirkab sularının tərkibinə mineral duzların, ağır materialların, zəhərli qeyri-üzvi və üzvi birləşmələr, sintetik yuyucu maddələr və digər zəhərli ionların olması, onların aerasiya təmizləyici qurğularda mükəmməl təmizlənməsini tələb edir. Təmizləyici qurğulardan keçən çirkab sularının kənd təsərrüfatı bitkilərinin suvarılmasında istifadə mümkünlüyü elmi-praktiki cəhətdən əsaslandırılmışdır. Lakin mövcud tə-

mizləyici qurğularda çirkab sularının dünya standartlarına uyğun şəkildə təmizlənməsi onların istifadəsini ləngidir.

Şirin və duzluluğa malik yeraltı suların istifadəsi digər sularla müqayisədə, çay sularına nisbətən daha perspektivlidir. Lakin bununla belə, yeraltı suların hasilı və nəqli keyfiyyəti vəsait tələb edir. Eyni zamanda çay sularını müqayisədə yeraltı suların tərkibində kənd təsərrüfatı bitkiləri üçün lazım olan mineral maddələrin miqdarı az, temperaturu isə aşağıdır, bu da yüksək məhsul almağa mane olan amillərdən biridir. Yeraltı suların su təchizatında istifadə daha məqsədəuyğun hesab edilir.

Keyfiyyət baxımından və az maya dəyərlərlə başa gələn su ehtiyatlarının həcmi 20,3 milyard kubmetrdən artıq deyildir.

Təbiətdə "su dövrəni" qanununa görə bütün su ehtiyatları yağıntılar və buxarlanma hesabına formalaşır və su mənbələri birbaşa və ya dolayısı ilə atmosfer yağıntılarında qidalanır. Buxarlanma bir sıra ciddi fəsadlara, o cümlədən su ehtiyatlarının azalmasına gətirib çıxarır.

Çoxillik müşahidə məlumatlarına əsaslanaraq aparılmış hesablamalara görə, Azərbaycanda suvarma əkinçiliyinin inkişaf tapdığı düzənlik ərazilərə düşən yağıntıların orta illik miqdarı 6,6 milyard kubmetrə, buxarlanmanın həcmi isə 26,4 milyard kubmetrə çatır. Eyni qanunauyğunluq dağətəyi zonalarda da müşahidə edilir. Burada yağıntıların orta illik miqdarı 10,1, buxarlanma isə 18,0 milyard kubmetr təşkil edir.

Təbii su ehtiyatlarının keyfiyyət baxımından məhdudluğu, şiddətli buxarlanmanın mövcudluğu əkinçilikdə istifadə edilən torpaqlarda rütubət çatışmazlığı yaradır. Yaranmış vəziyyət arid zonalarda (rütubətin buxarlanmadan az olduğu ərazilər) məhsul istehsalı üçün əngəl yaradır və süni suvarma zərurətini ortaya çıxarır. Burada dahildən birinin dediyi kəlamı xatırlamaq yerinə düşərdi: "Harada bol rütubət var, orada gübrəyə, harada quraqlıq hökm sürür, orada suya ciddi ehtiyac duyulur".

(Davamı var)

Konteyner limanı sentyabrda tam istifadəyə veriləcək

"Petlim" konteyner limanı sentyabrda tam istifadəyə veriləcək. Liman təxminən 250 milyon dollar sərmayə ilə tamamlanacaq.

Bu barədə AZƏRTAC-a eksklüziv müsahibəsində "SOCAR Turkey Enerji A.Ş"-nin rəhbəri Kənan Yavuz məlumat verib. O, bildirib ki, limanın inşası üçün qoyulan maliyyə vəsaitinin 212 milyon dolları Türkiyənin "Akbank"-ından alınan kreditlə, qalan hissəsi isə "Petlim"-i idarə edəcək Hollandiyanın "APM Terminals" şirkəti tərəfindən qarşılana.

Ötən il Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Türkiyədəki ən böyük aktivi və səhmlərinin 61,32 faizi SOCAR-a məxsus olan "Petkim PetroKimya Holding A.Ş"-nin törəmə şirkəti "Petlim Limancılık Ticaret A.Ş." öz səhmlərinin 30 faizini 300 milyon dollara "Goldman Sachs" şirkətinə satıb. Limanın 70 faizlik hissəsi SOCAR-a, 30 faizlik hissəsi isə "Goldman Sachs"-a aiddir.

Hazırda limanın inşasının 80 faizlik hissəsində işlər görülüb. Sentyabrda isə "Petlim" konteyner limanı tam istifadəyə veriləcək.

"Petlim" Türkiyənin üçüncü, Egey dənizinin ilk böyük limanı olacaq. İlk mərhələdə ötürücülük qabiliyyəti 1,5 milyon TEU olacaq limanın gücünün sonradan iki dəfəyədək artırılması planlaşdırılır.

Rusca-İngiliscə-Azərbaycanca dənizçilik terminlərinin izahlı lüğəti

(Əvvəli ötən nömrələrimizdə)

Кросс-трейд

Kross-treyd

CROSS-TRADE

Льготное налогообложение доходов судовладельцев компаний каждой из стран (заключивших соглашение о торговом судоходстве), которые они получают от перевозок грузов третьих стран.

Hər bir ölkənin (ticarət gəmiçiliyi haqqında saziş bağlamış) gəmiçilik şirkətlərinin üçüncü ölkələrin yüklərinin daşınmasından qazandıqları gəlirlərə güzəştli verginin qoyulması.

Круг Плимсоля

Plimsol dairəsi

PLIMSOLL MARK

В 1870 г. Саммуэль Плимсоль, член Английского Парламента, начал борьбу против злостной практики судовладельцев перегружать свои суда. Его деятельность закончилась изданием Закона торгового мореплавания 1876 г., который обязывал судовладельцев наносить линию на борту судна, указывающую предел, по которому судно может погружаться в соленой воде. Контроль за выполнением этого законодательства был возложен на «Лloyd». С 1890 г. все суда Великобритании вместимостью более 80 нетто-регистражных тонн обязаны были наносить грузовую марку. Позже была разработана Конвенция о грузовой марке, которая начала действовать с января 1933 г.

Круг Плимсоля - диск диаметром 12 дюймов, толщиной 1 дюйм, помещается на обоих бортах в центральной части судна с горизонтальной линией на высоте от главной палубы, соответствующей максимально разрешенной загрузке судна в соленой воде летом. Справа наносится "гребенка" - предельные линии загрузки судна в различных районах Мирового океана и в зависимости от сезона за соблюдением загрузки судна по соответствующую марку следит капитан порта, который не допустит выхода судна в море, если данная марка утоплена. Круг Плимсоля также называют Plimsoll line, load line zone, summer marks и т. п.

1870-ci ildə İngiltərə parlamentinin üzvü Sammuell Plimsol gəmi sahiblərinin qəsdlə öz gəmilərini həddən artıq yükləmələrinə qarşı mübarizəyə başladı. Onun fəaliyyəti, gəminin duzlu suda suya dalmaq həddini göstərən xəttin gəminin bortunda çəkilməsini bir vəzifə olaraq gəmi sahiblərinə həvalə edən ticarət gəmiçiliyi haqqında 1876-cı il Qanununun nəşr edilməsi ilə başa çatdı. Bu qanunvericiliyin icrasına nəzarət «Lloyd» həvalə olundu. 1890-cı ildən etibarən Böyük Britaniyanın tutumu 80 netto-registr tondan çox olan bütün gəmiləri bortuna yük markasını çəkməyə borclu idi. Sonralar yük markası haqqında Konvensiya işlənib hazırlandı və 1933-cü ilin yanvar ayından qüvvəyə mindi.

Plimsol dairəsi - diametri 12 düym, qalınlığı 1 düym olan disk gəminin hər iki bortunun mərkəzi hissəsində əsas göyörtədən üfüqi xətlə gəminin yayda duzlu suda maksimum icazə verilən yüklənməsinə uyğun gələn hündürlükdə yerləşdirilir. Sağ tərəfdə «daraq» - Dünya okeanının müxtəlif rayonlarında gəminin yüklənməsi həddinin xətləri çəkilir və mövsümdən asılı olaraq gəminin müvafiq marka üzrə yüklənməsinə riayət olunduğuna liman kapitanı nəzarət edir, əgər marka suya batarsa, o, gəminin dənizə çıxmasına icazə vermir. Plimsol dairəsini Plimsoll line, load line zone, summer marks və s. də adlandırırlar.

Круговой рейс

Dairəvi reys

ROUND VOYAGE

Рейс между двумя или несколькими портами, при котором судно возвращается в первоначальный порт отправления.

Gəminin iki və ya bir neçə liman arasındakı səfəri; bu zaman gəmi yola düşdüylə ilk limana qayıdır.

Ледовая оговорка

Buz qeyd-şərti

ICE CLAUSE

Включается в текст некоторых чартеров и регулирует права сторон при направлении судов в замерзающие порты.

Bu qeyd-şərt bəzi çarçerlərin mətninə daxil edilir və buz bağlayan limanlara gəmilər göndərilərkən tərəflərin hüquqlarını tənzimləyir.

Лейдейс

Leydeys

LAYDAYS

Дата, ограничивающая срок наиболее ранней подачи судна под погрузку, до которой фрахтователь не обязан принимать судно и не несет ответственности за его простой. В чартерах указывается, например, что «сталийное время по погрузке не начнется считаться ранее 10 октября».

Gəminin yüklənməyə daha erkən verilməsi müddətini məhdudlaşdıran tarix; bu tarixədək fraxtedən gəmini qəbul etməyə borclu deyil və onun boşdayanmasına görə məsuliyyət daşımır. Məsələn, çarçerlərdə qeyd edilir: «gəmini yükləmək üçün nəzərdə tutulmuş staliya vaxtı oktyabrın 10-dan tez hesablanmayacaqdır».

Лейкан

Leykən

LAYCAN

Термин, употребляемый в чартере в отношении сталийного времени и даты канцелинга. Если в чартере указано лейкан 10-15 октября, то это означает, что судно должно быть готово к погрузке не позднее 15 октября. Если судно не будет готово к погрузке к 15 октября, то фрахтователи имеют право канцелировать чартер, заявив об этом самое позднее по прибытии судна в порт погрузки.

Çarçerdə staliya vaxtına və kanseling tarixinə münasibətdə işlədilən termin. Əgər çarçerdə leykən oktyabrın 10-15-i qeyd edilibsə, bu onu bildirir ki, gəmi oktyabrın 15-dən gec olmayaraq yüklənməyə hazır olmalıdır. Əgər gəmi oktyabrın 15-dək yüklənməyə hazır olmazsa, fraxtedənlər on geci gəmi yüklənmə limanına gəldikdən sonra bu barədə bəyanat verərək, çarçeri ləğv etmək hüququna malikdirlər.

Лизинг

Lizinq

LEASING

Различные виды финансирования аренды оборудования, получившие широкое развитие. Вызванная необходимостью частой смены дорогостоящего оборудования, связанная с большими капиталовложениями, позволяет путем аренды получать современное оборудование без предварительных инвестиций.

Avadanlıq icarəsinin maliyyələşdirilməsinin geniş yayılmış müxtəlif növləri. Böyük sərmayə qoyuluşları ilə bağlı olan bahalı avadanlığın tez-tez dəyişdirilməsi zərurəti, ilkin sərmayə qoyuluşları olmadan, icarə yolu ilə müasir avadanlıq əldə etməyə imkan verir.

Ликвидация убытков

Zərərlərin ləğvi

LIQUIDATION OF LOSSES

В страховании комплекс работ по рассмотрению претензий страхователя по возмещению понесенного ущерба и выплате страхового возмещения в имущественном страховании и страховании ответственности. Включает следующее: установление размеров гибели или повреждения имущества, проверку выполнения страхователем основных требований по его содержанию и охране, составление страхового акта и др. Завершается ликвидация убытков выплатой страхователю страхового возмещения.

Əmlak sığortasında və məsuliyyətin sığortasında dəymiş zərərin övəzinin ödənilməsi və sığorta ödənişinin verilməsi ilə bağlı sığortalının iddialarının baxılması üzrə sığorta sahəsində kompleks işlər. Burada daxildir: əmlakın məhvini və ya zədələnməsinin qədərini müəyyənləşdirmək, sığortalının əmlakının saxlanması və mühafizəsi üzrə əsas tələbləri icra etdiyini yoxlamaq, sığorta aktını tərtib etmək və s. Zərərlərin ləğvi sığortalıya sığorta ödənişinin verilməsi ilə tamamlanır.

Лимит ответственности

Məsuliyyət həddi

LIMITATION OF LIABILITY

Термин, используемый в международной страховой практике при страховании профессиональной ответственности и подразумевающий в данном страховании страховую сумму.

Beynəlxalq sığorta praktikasında peşəkarlıq məsuliyyətini sığortalayarkən istifadə edilən və bu sığortada mahiyyət etibarilə iş sığorta məbləğini nəzərdə tutan termin.

Лимит ответственности страховщика

Sığortaçının məsuliyyət həddi

LIMITATION OF INSURER'S LIABILITY

Максимальная ответственность страховщика, вытекающая из условий договора страхования.

Sığortaçının sığorta müqaviləsinin şərtlərindən irəli gələn maksimum məsuliyyəti.

Лимит ответственности страховщика по каждому судну

Hər gəmi üzrə sığortaçının məsuliyyət həddi

ANY ONE BOTTOM

Лимит ответственности страховщика, устанавливаемый по каждому судну в отдельности, когда договор морского страхования покрывает страхованием грузы, подлежащие отгрузке на нескольких судах, наименование которых известно или будет сообщено дополнительно. Данное условие является обычно неотъемлемой частью генеральных полисов.

Dəniz sığorta müqaviləsində adları məlum olan, yaxud əlavə olaraq bildiriləcək bir neçə gəmidə göndəriləcək yüklərin sığortasını təmin edərək, sığortaçının hər bir gəmi üzrə ayrı-ayrılıqda müəyyən edilən məsuliyyət limiti. Bu şərt adətən ümumi şəhadətnamələrin ayrılmaz hissəsi hesab edilir.

(Davamı var)

Delfinlərin elektrik sahəsini hiss edən orqanı var

Alman alimləri Qviana delfinlərinin qeyri-adi xüsusiyyətə malik olduğunu aşkara çıxarıblar. Məlum olub ki, bu

canlıların elektrik sahəsini hiss edən orqanı var. Delfinlər exolokasiya bacarıqları ilə seçilsələr də, təbiət bu əsrarəngiz canlılara elektrik sahəsini duyan orqan da bəxş edib.

Bioloqların fikrincə, ov zamanı yaxın məsafədə effektiv olmayan exolokasiya sistemi övəzinə delfinlər qida axtarışında məhz bu orqandan istifadə edir. İstənilən canlının, o cümlədən balıqların özələ hərəkətləri və sinir sisteminin fəaliyyəti nəticəsində zəif də olsa elektrik sahəsi yaranır. Mütəxəssislər okeanların digər iri sakinlərinin də analogi orqana malik olduqlarını istisna etməzlər. Belə ki, onlar da bəzən dəniz dibinə yaxın məsafədə qidalanırlar.

Qeyd edək ki, elektrik sensoru rolunu oynayan orqan buna qədər yalnız balıqlarda, bəzi amfibiyalarda və primitiv məməlilərdə görünürdü. Alimlərin dediyinə görə, bütün bu canlılarda belə orqanlar müstəqil qaydada təkamül edib.

YARIZARAFAT, YARIGERÇƏK

- ♣ İnanana, Allah hətta olmayan yerdə də qapı açır.
- ♣ Hərəkət təkcə bərəkət deyil, həm də cansağlığı deməkdir. Cəminizin qayğısına qalın.
- ♣ Bu bəxt ki, məndə var, mənimlə oynayanlara bəxt gərək deyil.
- ♣ Ən mahiri, aranı neçə dəqiqəyə qarışdırı bilər?
- ♣ Ən imkansızın da yaxşılaşmaq imkanı həmişə var.
- ♣ Pələng bilsə ki, içəndən sonra çoxu pələngə dönür, pələngliyindən birdəfəlik imtina edər.
- ♣ Gülüşün cana faydası olduğunu bildikləri üçün arxadan vuranların hamısı adamın üzünə gülür?
- ♣ İnsanın birbaşa cavabdeh olduğu vəzifə insan olmaqdır.
- ♣ Sözü göydə tutan adamlara söz atmaq günahdır.
- ♣ Çöpü-çöpün üstünə qoymayan mütləq gərək dağı-dağ üstə qoyan adam kimi danışsın?
- ♣ Döşünə çox vuranları həyat da əvvəl-axır dişinə vurur.
- ♣ Adam var üzünə tüpürməyələr də, su içdiyi quyuya tüpürməlidir.
- ♣ Allahın açdığı qapını bəndə bağlaya bilsəydi, onda yəqin ki, mən həmişə qapı dalında olmalıydım.
- ♣ Pulum olsaydı, davaları yorğan davası olanların davalarını birdəfəlik kəsərdim.
- ♣ Dünyanın düzəlməyini istəyən əvvəlcə özü düzəlməlidir.
- ♣ Hər iki sözdən biri düz olmayan yaxşı ki, çox söz bilmir.
- ♣ Adam var, uzağı növbəti yalınna kimi birtəhər dözüür.

Rasif TAHIROV

"DƏNİZ"İN GÜLLÜŞ PAYI

- Biri dostuna:
- Nə var, səni birtəhər görürəm?
 - İki gecədir yata bilmirəm. Min dollara ehtiyacım var.
 - Gərək yanıma gələydin.
 - Mənə borc verəcəkdin?
 - Yox, əsəblərini sakitləşdirmək üçün dərman verərdim.
- ***

- Gecə ərinin gəlmədiyini gören arvad dostlarına təcili teleqram vurub, onlarda olub-olmadığını soruşur. Ertəsi gün axşama yaxın əri sərxoş vəziyyətdə evə gəlir. Az sonra poçtalyon beş teleqram gətirir. Teleqramların beşində də dostlar ərinin hələ də onlarda olduğunu təsdiq edirdilər.
- ***

Hakim oğrudan soruşur:

- Tək oğurlamısan, yoxsa yoldaşla?
 - Əlbəttə tək, sədaqətli adam var ki, ona etibar edib bir iş görəsən?
- ***

- Biri hara gedirsə, nəyini isə oğurladırmış. Ona deyirlər:
- Əşi, gedəndə özünə bir tapança götür, canın oğrulardan qurtarsın.

- O cavabında:
- Bir tapançam qalıb, deyirsiniz onu da oğrulara oğurlatdım?
- ***

- Professor:
- Yunanlar dənizdən çıxdıqdan sonra nə etdilər?
- Tələbə:
- Paltarlarını qurudular, müəllim!

Hər kim yüz il yaşaması...

İsveçin Höteborq universitetinin alimləri belə qənaətə gəliblər ki, uzun ömür yaşamaq üçün bir neçə şərt olduqca vacibdir. Alimlərin fikrincə insanlar qamətlərini düzgün saxlamalı, siqaret çəkməməli və 50 yaşadək mənzil sahibi olmalıdırlar.

Tədqiqatçıların keçirdiyi 55 illik irimiqyaslı axtarışlarda 1913-cü il təvəllüdü 855 nəfər İsveç vətəndaşı iştirak edib. 55 il ərzində onların yaşayış tərzini və səhhətləri ilə bağlı müşahidələr aparılıb. Doktor Lars Vilqelmsen iştirakçılardan yalnız

10-unun 100 il yaşaya bildiyini söyləyib. Alim bu insanların həyat tərzində oxşarlıqların olduğunu qeyd edib. Onların heç biri siqaret çəkməyib, düzgün qamətə malik olublar və ən əsası şəxsi evləri var. Bu uzunömürlü insanlar idmanla mətbədi məşğul olublar. Ömürlərinin 55 ilini tədqiqata həsr etmiş alimlər qeyd ediblər ki, 80 il yaşayan insanların 42 faizi ürək xəstəliyindən, 20 faizi infeksiyalardan, 6 faizi isə ağ ciyər iltihabından (pnevmoniya) ölüblər. Ümumilikdə bu insanların 27 faizi 80 il, 12 faizi isə 90 il yaşaya bilib.

Su ilə tikilən ev

Macar memarı Matyas Qutai hesab edir ki, su evin sabit temperaturda saxlanması üçün mükəmməl bir materialdır. Memar bir neçə il apardığı araşdırma və tədqiqatlardan sonra Budapeştin cənubunda 6 il ərzində prototip evi inşa edib. Su evin daxili tə-

bəqələri arasında hərəkət edərək temperaturu sabitləşdirir. Memarın mühəndislikdə yeni səhifə açan bu sistemi çox səmərəli və davamlıdır: ev öz enerjisini istehsal edərək karbon emissiyalarının azaldılmasını təmin edir. Qeyd edək ki, bu ev Avropa İttifaqından alınan qrant hesabına inşa olunub.

Hər məhsulu soyuducuda saxlamaq olmaz

Adətən biz məhsulları soyuducuda saxlayır və bu halda onların təzə qaldığını düşünürük. Lakin elə məhsullar var ki, soyuq onların daha tez korlanmasına səbəb olur.

Demək olar ki, tərəvəzlərin əksəriyyəti soyuq xoşlamır. Bolqar bibəri, xiyar, pomidor, kələm, gül kələmi, kök, sukini, sarımsaq, badımcın, kartof və s. soyuducuda tez bir zamanda faydalı xüsusiyyətlərini itirir. Ümumilikdə, mütəxəssislər tərəvəzləri qaranlıq, quru ev temperaturu olan yerdə saxlamağı tövsiyə edirlər.

Alma, armud soyuducuda daha tez xarab olur.

Ədviyyatları quru və qaranlıq yerdə, şüşə qablarda saxlamaq lazımdır.

Göyertilər də soyuq sevməyən məhsullardandır.

Tropik meyvələr (banan, ananas, kivi, manqo, papaya və s.), həmçinin limon, portağal, naringi soyuqda nəinki təzə qalmır, əksinə daha tez xarab olur.

Bal ev temperaturunda istənilən qədər saxlanıla bilər. Soyuducuda isə öz faydalı xüsusiyyətlərini itirir.

Soyuducuya qoyulan şokoladın üzərində ağ ərp əmələ gəlir. Belə şokoladı yemək olar, lakin onun dadı və xarici görünüşü korlanır.

Soyuq və nəm şəraitdə çörəkdə orqanizm üçün ziyanlı olan kif göbələkləri inkişaf etməyə başlayır.

Zeytun yağı soyuducuda saxlananda faydalı xüsusiyyətlərini itirir.

Ketçup və digər acı sousları soyuducuda saxlamaq olmaz. Əgər biz məhsullardan maksimum dərəcədə faydalanmaq istəyiriksə, onların düzgün saxlanması diqqət yetirməliyə.

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHIROV

ÜNVANIMIZ:
AZ 1003, Bakı şəhəri,
Xanlar küçəsi, 22
TELEFONLARIMIZ
Baş redaktor
(050) 670-33-76,
Redaktor
(070) 252-39-02

Qəzetin təsisçisi
"Azərbaycan
Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyətidir

Qəzet "Dəniz"
qəzetinin kompyuter
mərkəzində yığılmış,
səhifələnməmiş və
"OL" MMC-də
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə 271
Sayı 2000
Sifariş 68